

Bruxelles, 3 decembrie 2024
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2021/0213(CNS)**

16174/1/24
REV 1

**FISC 246
ECOFIN 1382
ENER 576
ENV 1150
CLIMA 420**

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Revizuirea Directivei privind impozitarea energiei - Dezbateri de orientare

Pentru a ghida dezbaterile de orientare care va avea loc în cadrul reuniunii Consiliului (Afaceri Economice și Financiare) din 10 decembrie 2024, președinția a pregătit o notă cu o întrebare, astfel cum figurează în anexa de mai jos.

Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să ia act de nota și de întrebarea președinției și să le transmită Consiliului în vederea dezbaterii de orientare sus-menționate.

Consiliul (Afaceri Economice și Financiare) este invitat să organizeze o dezbateri de orientare pe baza întrebării pregătite de președinție.

Revizuirea Directivei privind impozitarea energiei**Notă a președinției****I. INTRODUCERE**

1. La 14 iulie 2021, Comisia a prezentat o propunere de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice (reformare) (denumită în continuare „propunerea DIE”).
2. Propunerea DIE face parte integrantă din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” și contribuie, prin urmare, la punerea în aplicare a obiectivelor ambițioase ale UE de a reduce emisiile cu cel puțin 55 % până în 2030, în comparație cu nivelurile din 1990, și de a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Pachetul constă într-un set de propuneri interconectate care vizează toate atingerea aceluiași obiectiv, acela de a asigura o tranziție echitabilă, competitivă și verde până în 2030 și ulterior.

II. SITUAȚIA ACTUALĂ

3. Analiza tehnică a propunerii DIE a fost inițiată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă – accize/impozitarea energiei) în septembrie 2021. Grupul de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt) a discutat dosarul în mai multe rânduri.
4. La 17 iunie 2022, Consiliul (ECOFIN) a luat act de raportul intermediar al președinției referitor la propunerea DIE. La 6 decembrie 2022, Consiliul (ECOFIN) a desfășurat o dezbateră de orientare referitoare la propunerea DIE și a oferit orientări politice cu privire la calea de urmat. În general, miniștrii au sprijinit abordarea mai flexibilă a președinției și au solicitat găsirea de soluții pentru chestiunile nesoluționate. Analiza tehnică a continuat, cu luarea în considerare a orientărilor politice.

5. Pe baza progreselor înregistrate de președințiile anterioare, președinția ungară a continuat lucrările referitoare la revizuirea DIE. Dosarul a fost analizat în cadrul reuniunilor Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale din 12 iulie, 16 septembrie, 23 octombrie și 14 noiembrie 2024, precum și în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt) din 26 septembrie și 27 noiembrie 2024.

III. LUCRĂRILE DESFĂȘURATE CU PRIVIRE LA DIFERITE CHESTIUNI

6. Președinția ungară a efectuat ajustări majore în tabelul de conversie a puterii calorifice nete (anexa II) pentru ca tabelul să fie cât mai complet posibil. În plus, au fost adăugate unele categorii de produse cu scopul de a contribui la asigurarea punerii în aplicare fără probleme a directivei. Au fost abordate, de asemenea, cazurile în care este necesară abaterea de la factorii de conversie specificați, de exemplu în cazul unor produse noi sau al produselor cu puteri calorifice diferite la nivel regional.
7. A fost introdusă posibilitatea ca statele membre să încheie acorduri bilaterale pentru a putea aplica dispozițiile privind controlul și deplasarea mărfurilor din Directiva (UE) 2020/262 în cazul deplasării uleiurilor lubrifiante în ambalaje (de până la 220 de litri).
8. La cererea mai multor delegații, dispozițiile privind frâna de urgență au fost modificate, astfel încât acest instrument să poată fi pus în practică în cazul unei eventuale crize energetice.
9. Pentru a ține seama de particularitățile statelor membre, au fost efectuate ajustări ale perioadelor de tranziție în cazul gazelor naturale, al GPL-ului, al producerii combinate de căldură și energie și al gospodăriilor.
10. În cursul semestrului actual, au fost abordate aspectele legate de impozitarea pe componente, fiind introdusă în special o trimitere la chestiunea rambursărilor. În plus, au fost discutate aspectele legate de ajutoarele de stat, cu implicarea DG COMP din cadrul Comisiei. De asemenea, au fost actualizate codurile NC și au fost clarificate multe aspecte tehnice și legate de transpunere.

11. Impozitarea în sectorul aviației și al navigației pe apă a fost una dintre cele mai controversate chestiuni în timpul negocierilor. Președinția a depus eforturi susținute pentru a apropia punctele de vedere diferite ale delegațiilor. Întrucât această chestiune a jucat un rol major în blocarea progreselor cu privire la întreaga propunere și pentru a facilita discuțiile, președinția a considerat că opțiunea cea mai viabilă este să se mențină textul din DIE aplicabilă în prezent în ceea ce privește aviația și navigația pe apă, cu adăugarea unei clauze de revizuire în 2035 și, în cazul aviației, a conceptului de „cel mult 19 locuri”. Unele delegații au remarcat că nivelul de ambiție a scăzut semnificativ în privința acestei chestiuni. Cu toate acestea, președinția ar dori să sublinieze faptul că, având în vedere cerințele obligatorii cuprinse în legislația deja convenită privind ReFuel în domeniul aviației și FuelEU în domeniul maritim, peste 10 ani situația combustibililor de aviație durabili disponibili ar putea fi semnificativ diferită.
12. Pentru a structura proiectul de directivă și pentru a contribui la o mai bună lizibilitate a proiectului de directivă, au fost adăugate titluri pentru articole. Considerentele au mai fost ajustate pentru a se asigura coerența cu restul proiectului de directivă.
13. Delegațiile și-au reiterat pozițiile bine cunoscute cu privire la alte câteva chestiuni. Cu toate acestea, actuala președinție nu a redeschis discuțiile cu privire la chestiunile respective, deoarece consideră că ele au fost discutate în detaliu în cursul președințiilor anterioare, iar textul pare să reflecte un compromis fragil.
14. De exemplu, unele delegații ar prefera să se aplice o scutire totală în sectorul agriculturii și o reducere fiscală pentru combustibilii comerciali. În același timp, majoritatea delegațiilor ar prefera ca aceste scutiri sau reduceri să nu fie prevăzute în directivă. În plus, textul actual cuprinde deja un număr semnificativ de scutiri și reduceri. Deși obiectivul inițial al revizuirii directivei era reducerea numărului de scutiri și reduceri fiscale, delegațiile acceptă faptul că state membrele au particularități și priorități diferite.

15. Majoritatea delegațiilor sunt în favoarea indexării, dar există câteva delegații care ar prefera să discute despre o indexare cu un procent maxim mai scăzut sau care nu pot sprijini indexarea în forma sa actuală. Ar trebui subliniat faptul că indexarea este o chestiune fundamentală în cadrul revizuirii, prin care se urmărește ca nivelurile minime de impozitare să nu se devalorizeze.
16. Unele delegații nu au fost încă pe deplin mulțumite de chestiunea domeniului de aplicare în ceea ce privește anumite produse, cum ar fi deșeurile, procesele mineralogice și turba.
17. Discuția care va avea loc în cadrul Consiliului ECOFIN din decembrie a fost pregătită cu ocazia reuniunii Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt) din 27 noiembrie 2024, în cadrul căreia marea majoritate a delegațiilor s-au exprimat în favoarea organizării unei dezbateri de orientare în cadrul ECOFIN pe marginea dosarului privind impozitarea energiei. Majoritatea delegațiilor au fost de părere că cel mai recent compromis al președinției reflectă un echilibru delicat și că ar putea constitui o îmbunătățire în raport cu DIE aplicabilă în prezent. Mai multe delegații au menținut o poziție mai neutră, iar câteva delegații au indicat că nu au încă o poziție la nivel politic. Unele delegații au afirmat că există încă chestiuni care necesită discuții suplimentare, de exemplu instalațiile mici, chestiunea domeniului de aplicare în ceea ce privește anumite produse, impozitarea în sectorul aviației și al navigației pe apă (inclusiv în sectorul pescuitului), scutirea fiscală în sectorul agriculturii și reducerea fiscală pentru combustibilii comerciali, procentul maxim de indexare și anexa III.

IV. AVANTAJELE DIE REVIZUITE

18. Chiar dacă produsele energetice utilizate în sectorul aviației și în cel al navigației pe apă nu ar fi impozitate pentru o anumită perioadă, președinția este de părere că directiva revizuită aflată în curs de negociere reprezintă totuși un progres semnificativ în raport cu directiva aplicabilă în prezent.

19. Datorită directivei revizuite, tratamentul în materie de impozitare a noilor tehnologii (de exemplu, pilele de combustie, vehiculele electrice) și a noilor produse (de exemplu, hidrogenul) ar deveni clar și realizabil în practică. Trecerea de la impozitarea bazată pe volum (rate exprimate per litru) la impozitarea bazată pe conținutul energetic și stabilirea ratelor de impozitare în funcție de performanța de mediu a produselor ar oferi tehnologiilor verzi oportunitatea de a beneficia de rate de impozitare mai scăzute. În conformitate cu directiva aplicabilă în prezent, combustibilii noi, cu o intensitate mai mică a emisiilor de dioxid de carbon sunt impozitați la fel ca echivalenții lor fosili; în plus, biocombustibilii sunt dezavantajați de impozitarea bazată pe volum, deoarece un litru de biocombustibil are, de regulă, un conținut energetic mai scăzut decât un litru de combustibil fosil concurent, dar i se aplică aceeași rată de impozitare.
20. Statele membre ar putea aplica impozitarea pe componente, atunci când este posibil, dar ar exista, de asemenea, mai multe opțiuni alternative pentru impozitarea anumitor produse. Directiva revizuită aflată în curs de negociere include o serie de dispoziții care ar contribui la transpunerea normelor și la aplicarea unui tratament uniform între statele membre, de exemplu în ceea ce privește definirea unor puteri calorifice și a unor categorii de puteri calorifice uniforme pentru toate produsele posibile.
21. De asemenea, este important să se sublinieze faptul că adoptarea unei DIE revizuite ar spori coerența cu alte acte legislative ale UE, cum ar fi Directiva privind energia din surse regenerabile sau Directiva privind schema de comercializare a certificatelor de emisii. Prin clasificarea uleiurilor lubrifiante în vrac drept produse controlate s-ar reduce posibilitatea de evaziune fiscală. În plus, ar crește gradul de armonizare deoarece mai multe scutiri și reduceri fiscale ar fi eliminate (procese mineralogice, scutiri fiscale pentru gospodării, producerea combinată de căldură și energie, motorina de uz comercial); însă trebuie acceptat faptul că statele membre au nevoie de timp pentru tranziție, timp care le-ar putea fi acordat prin introducerea mai multor perioade de tranziție.

22. În cazul celorlalte scutiri și reduceri fiscale, au fost clarificate aspectele legate de ajutoarele de stat. Un alt element care aduce o valoare adăugată semnificativă textului este indexarea – aceasta ar opri devalorizarea nivelurilor minime și ar putea conduce la convergența ratelor de impozitare ale statelor membre. Pentru statele membre care au propria monedă, o simplificare semnificativă constă în faptul că valoarea monedei euro va fi calculată pe baza unei medii pe 6 luni, nu doar pe o zi.
23. Directiva revizuită ar oferi posibilitatea aplicării de scutiri pentru energia electrică furnizată aeronavelor staționate la poarta de îmbarcare sau aflate în poziție de staționare la distanță în aeroporturi și navelor aflate la dană în porturi, ceea ce ar elimina procedura de autorizare aplicabilă în prezent.

V. CALEA DE URMAT

24. Președinția consideră că fiecare subiect al dosarului DIE a fost discutat în detaliu în ultimii trei ani, astfel încât nu mai există chestiuni majore în privința cărora preferințele delegațiilor să fie neclare. În opinia președinției, am ajuns acum într-un stadiu pe care miniștrii l-au stabilit în 2022, și anume propunerea asigură un echilibru adecvat între obiectivele verzi și luarea în considerare a particularităților statelor membre. În ultima perioadă, o chestiune mai orizontală privind competitivitatea UE a început să fie abordată în diferite foruri. Majoritatea delegațiilor sunt de acord că propunerea actuală ar constitui o îmbunătățire clară în raport cu DIE aplicabilă în prezent.
25. În același timp, președinția recunoaște că mai trebuie efectuate câteva ajustări tehnice și un control juridic ale textului în ansamblu.
26. Ținând seama atât de obiectivele verzi ale proiectului de directivă, cât și de particularitățile anumitor state membre, dar și de competitivitatea UE, președinția ar dori să primească feedback cu privire la echilibrul obținut în cursul negocierilor.

VI. ÎNTREBARE PENTRU MINIȘTRI

27. Având în vedere cele de mai sus și pentru a obține orientări cu privire la calea de urmat în ceea ce privește dosarul DIE, delegațiile sunt invitate să răspundă, în cadrul intervențiilor lor, la următoarea întrebare pregătită de președinție:

Având în vedere orientările Consiliului ECOFIN din 2022, împărtășiți opinia potrivit căreia situația actuală a negocierilor referitoare la revizuirea Directivei privind impozitarea energiei arată că suntem în direcția bună pentru a găsi un echilibru între ambiția climatică și particularitățile statelor membre, precum și competitivitatea UE?
